

SAMORZĄDOWE KOLEGIUM ODWOŁAWCZE
w KATOWICACH
40 – 032 Katowice, ul. Henryka Dąbrowskiego 23
tel.: 32 255 – 27 – 75 fax: 32 251 – 86 – 72
e-mail: kancelaria@katowice.sko.gov.pl
REGON: 272357234 NIP: 9541886250 ESP ePUAP: /9gox88go1r/skrytka

SKO.OŚ/41.9/835/2024/19068/RN

Katowice, dnia 31.07.2025r.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018r. poz. 570) oraz art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r. poz. 572 z późn. zm.),

po rozpatrzeniu odwołania inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrosławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”, od decyzji Zastępcy Wójta Gminy Zbrosławice, działającego z upoważnienia Wójta Gminy Zbrosławice, Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., o treści sentencji: „orzekam odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu” z powodu braku zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:

Przewodniczący składu: Robert Nowicki (sprawozdawca)
Członkowie: Anna Kajzerek – Dziwoki
Anna Jurczak

na posiedzeniu w dniu 31 lipca 2025r.

orzekło

uchylić w całości zaskarżoną decyzję
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Uzasadnienie

Decyzją Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., organ pierwszej instancji, w oparciu o art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r. poz. 572), art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4 oraz art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2023r. poz. 1094), postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r., którym Kolegium wyznaczyło Wójta Gminy Zbrosławice do załatwienia przedmiotowej sprawy, po rozpatrzeniu wniosku inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 3 października 2023r. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, orzekł jak wskazano na wstępie. W uzasadnieniu ww. decyzji organ pierwszej instancji przedstawił motywy wydanego w sprawie orzeczenia.

Od powyższej decyzji odwołanie w terminie złożył inwestor – (...) – reprezentowany przez pełnomocnika (...). W pisemnym odwołaniu (pismo z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrosławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”), odwołująca się strona wyraziła niezadowolenie z rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji i zaskarżyła je w całości. Zaskarżonej decyzji zarzuciła:

- 1) naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest:
 - a) art. 7, art. 77, art. 80 i art. 6 kodeksu postępowania administracyjnego, poprzez brak wyczerpującego zebrania materiału dowodowego, jak również kompleksowego i wszechstronnego wyjaśnienia sprawy, oraz
 - b) art. 7a § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, polegające na braku rozstrzygnięcia istniejących wątpliwości co do treści i sposobu interpretacji normy prawa lokalnego (zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom) na korzyść odwołującej się strony, w sytuacji gdy na terenie działki na obszarze przewidującym zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego jest możliwość prowadzenia działalności gospodarczej;
- 2) naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:
 - a) art. 59 ust. 1, art. 63 oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, poprzez zaniechanie przeprowadzenia rzeczywistej oceny oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na środowisko, w szczególności poprzez brak uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, i orzekanie wyłącznie w oparciu o wadliwą interpretację planu zagospodarowania przestrzennego, oraz
 - b) § 7 i § 37 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu Nr IX/129/15 z dnia 27 maja 2015r., poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że powołany akt zabrania lokalizacji planowanego przez odwołującą się stronę przedsięwzięcia, mimo że w rzeczywistości plan ten zakazuje jedynie lokalizowania składowisk odpadów na całym obszarze objętym planem.

Wskazując na powyższe naruszenia prawa pełnomocnik odwołującej się strony wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującej się strony przedstawił swoje stanowisko w sprawie.

Pismem Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 5 listopada 2024r. organ pierwszej instancji przesłał ww. odwołanie wraz z aktami sprawy do organu odwoławczego.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, po analizie akt sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji do organu odwoławczego stwierdza, co następuje:

Z akt sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji do organu odwoławczego wynika, że inwestor – (...) – reprezentowany przez pełnomocnika (...), pismem z dnia 3 października 2023r., zatytułowanym: „Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”, wystąpił do Prezydenta Miasta Bytomia – organu pierwszej instancji – o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianego do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek. W treści tego wniosku pełnomocnik inwestora wskazał, że przedmiotowe przedsięwzięcie zaliczane jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 82 rozporządzenia Rady

Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, to jest instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach odpadów, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41 – 47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów.

Do ww. pisma pełnomocnik inwestora dołączył dodatkowe dokumenty, w tym: dokument zatytułowany: „Karta informacyjna przedsięwzięcia sporządzona zgodnie z art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn. zm.) dotyczy przedsięwzięcia: – budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu, wykonany w dniu 2 października 2023r.; poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z dnia 21 czerwca 2021r.; poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej z dnia 21 czerwca 2021r. z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, wraz z wyznaczoną odległością 100 m od granic terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie; nieopisaną mapę z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, na który będzie oddziaływać ww. przedsięwzięcie; nieopisaną mapę z zaznaczonym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie; wypisy z rejestru gruntów; informację odpowiadającą odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, pobraną dla inwestora w dniu 26 września 2023r.; pełnomocnictwo udzielone (...) w dniu 26 września 2023r., do działania w sprawie w imieniu inwestora; dowód uiszczenia opłaty skarbowej od tego pełnomocnictwa oraz dowód uiszczenia opłaty skarbowej w związku z wydaniem decyzji.

Powyższe pismo wpłynęło do Prezydenta Miasta Bytomia – organu pierwszej instancji – w dniu 4 października 2023r. i z tym dniem zostało zainicjowane postępowanie administracyjne w sprawie.

Pismem Nr ASE.6220.19.2023 z dnia 25 października 2023r. Prezydent Miasta Bytomia – organ pierwszej instancji – wystąpił do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach o wyznaczenie innego organu do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach postanowieniem Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r. postanowiło wyznaczyć Wójta Gminy Zbrosławice do załatwienia ww. sprawy jako organ pierwszej instancji, to jest do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie i wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”. W uzasadnieniu postanowienia Kolegium przedstawiło motywy wydanego rozstrzygnięcia.

Pismem Nr ASE.6220.19.2023 z dnia 22 listopada 2023r. Prezydent Miasta Bytomia przekazał akta sprawy do Wójta Gminy Zbrosławice, to jest organu pierwszej instancji wyznaczonego przez Kolegium postanowieniem Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r., do przeprowadzenia postępowania administracyjnego w sprawie i

wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”.

Pismem Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 1 grudnia 2023r., zatytułowanym: „Wezwanie do uzupełnienia wniosku”, Wójt Gminy Zbrośławice – organ pierwszej instancji wyznaczony przez Kolegium do załatwienia przedmiotowej sprawy postanowieniem Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r. – wystąpił do pełnomocnika inwestora o uzupełnienie wniosku zawartego w piśmie z dnia 3 października 2023r., zatytułowanym: „Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach”.

Pismem z dnia 19 grudnia 2023r. pełnomocnik inwestora – w odpowiedzi na pismo Wójta Gminy Zbrośławice – organu pierwszej instancji – Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 1 grudnia 2023r., zatytułowane: „Wezwanie do uzupełnienia wniosku” – przesłał do organu pierwszej instancji dodatkowe dokumenty.

Pismem Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 28 grudnia 2023r., zatytułowanym: „Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego”, Wójt Gminy Zbrośławice – organ pierwszej instancji wyznaczony przez Kolegium do załatwienia przedmiotowej sprawy postanowieniem Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r. – poinformował podmioty uznane za strony postępowania, że na wniosek inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”.

W aktach sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji do organu odwoławczego znajduje się m. in.:

- 1) wykaz działek obejmujących przedmiotowe przedsięwzięcie;
- 2) wykaz stron przedmiotowego postępowania;
- 3) pismo Naczelnika Wydziału Architektury w Urzędzie Miejskim w Bytomiu Nr AAP.6727.1038.2023 z dnia 2 stycznia 2024r.;
- 4) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjętego uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. (tekst jedn.: Dz. U. Woj. Śl. z dnia 11 kwietnia 2018r. poz. 2590), dla terenu oznaczonego symbolem 12U – tereny zabudowy usługowej, w granicach którego znajduje się południowo zachodnia część działki Nr 654/8, obręb Bobrek, k.m. 2;
- 5) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjętego uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. (tekst jedn.: Dz. U. Woj. Śl. z dnia 11 kwietnia 2018r. poz. 2590), dla terenów oznaczonych symbolami 06PU i 09PU – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, w granicach którego znajduje się większa część działki Nr 654/8, obręb Bobrek, k.m. 2;
- 6) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjętego uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. (tekst jedn.: Dz. U. Woj. Śl. z dnia 11 kwietnia 2018r. poz. 2590), dla terenów oznaczonych symbolami 01KDL, 03KDL – tereny dróg publicznych klasy L, w granicach którego znajduje się centralna część działki Nr 654/8, obręb Bobrek, k.m. 2;
- 7) nieopisany wycinek mapy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z legendą (poz. 92 i 93 według numeracji akt sprawy organu pierwszej instancji).

W toku postępowania organ pierwszej instancji wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w

Bytomiu o wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu tego przedsięwzięcia na środowisko.

Opinią Nr CG.ZZŚ.4901.20.2024.MS z dnia 12 lutego 2024r. P.O. Zastępcy Dyrektora Zarządu Zlewni w Gliwicach Państwowego Gospodarstwa Wodne Wody Polskie wyraził opinię, że nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko oraz określił warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. W uzasadnieniu tej opinii przedstawił stanowisko w sprawie.

W aktach sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji do organu odwoławczego znajduje się opinia Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Gminy w Zbrostawicach z dnia 29 lutego 2024r., w sprawie zgodności realizacji planowanego przedsięwzięcia z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjętym uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r.

Pismem Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 27 marca 2024r., zatytułowanym: „Zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego”, organ pierwszej instancji poinformował podmioty uznane za strony postępowania, o zakończeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie oraz o stanie sprawy i o uprawnieniach stron wynikających z art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie organ pierwszej instancji decyzją Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., orzekł jak wskazano na wstępie, z czym nie zgodził się inwestor – (...) – reprezentowany przez pełnomocnika (...), i w terminie złożył odwołanie, zawarte w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrostawice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach ustaliło następujący stan prawny odnoszący się do przedmiotowej sprawy:

Kolegium wskazuje, że w sprawie znajdzie zastosowanie ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r. poz. 1112 z późn. zm.).

Zgodnie z brzmieniem art. 71 ust. 1 ww. ustawy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

Stosownie do postanowień ust. 2 ww. artykułu uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 1) oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 2).

Zgodnie z brzmieniem art. 72 ust. 1 ww. ustawy wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem decyzji administracyjnych enumeratywnie wymienionych w treści art. 72 ust. 1 pkt 1 – 28, przy czym wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie stosuje się w przypadkach wymienionych w ust. 2 i ust. 2a ww. artykułu.

W myśl postanowień ust. 1a ww. artykułu wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje także przed dokonaniem zgłoszenia budowy lub wykonania robót budowlanych oraz zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – Prawo budowlane.

W myśl ust. 3 ww. artykułu decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1, oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a.

Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia następuje w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b tego artykułu.

Zgodnie z treścią art. 73 ust. 1 ww. ustawy postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia.

Przepis art. 74 ust. 1 ww. ustawy wymienia dokumenty jakie należy dołączyć do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W myśl ust. 3 ww. przepisu, jeżeli liczba stron postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innego postępowania dotyczącego tej decyzji przekracza 10, stosuje się art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Stosownie do brzmienia ust. 3a ww. artykułu stroną postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie w wariantcie zaproponowanym przez wnioskodawcę, z zastrzeżeniem art. 81 ust. 1. Przez obszar ten rozumie się:

- 1) przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu;
- 2) działki, na których w wyniku realizacji, eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia zostałyby przekroczone standardy jakości środowiska, lub
- 3) działki znajdujące się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem.

Zgodnie z treścią art. 75 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wójt, burmistrz, prezydent miasta – w przypadku pozostałych przedsięwzięć (innych niż wymienione w punktach 1 – 3). Szczegółowe zasady ustalania organu właściwego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określają przepisy ust. 1a – 7 tego artykułu.

W myśl art. 79 ust. 1 ustawy przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W myśl art. 80 ust. 2 zdanie 1 ustawy właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony.

Stosownie do postanowień art. 85 ust. 1 ustawy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wymaga uzasadnienia.

W myśl ust. 2 pkt 2 tego przepisu uzasadnienie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niezależnie od wymagań wynikających z przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, powinno zawierać: w przypadku gdy została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko: a) informacje o przeprowadzonym postępowaniu wymagającym udziału społeczeństwa oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę, i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa, b) informacje, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione: – ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, – uzgodnienia i opinie organów, o których mowa w art. 77 ust. 1, – wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone, c) uzasadnienie stanowiska, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 4 (pkt 1), a w k. przypadku gdy nie została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko – informacje o uwarunkowaniach, o których

mowa w art. 63 ust. 1, uwzględnionych przy stwierdzaniu braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (pkt 2).

W myśl art. 86 ustawy decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy: 1) wydające decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim ma być uwzględniona przy wydawaniu tych decyzji; 2) wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1; 3) przyjmujące zgłoszenia, o których mowa w art. 72 ust. 1a.

W myśl art. 86c ww. ustawy, wykonanie warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86, podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o ile przedsięwzięcie jest realizowane.

Kwalifikacji przedsięwzięcia do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko dokonuje się w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839 z późn. zm.).

Planowane przedsięwzięcie pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidziane do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek, w świetle zapisów ww. rozporządzenia zaliczane jest do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 82 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, to jest instalacje związane z przetwarzaniem w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41 – 47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii, o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów.

Z przytoczonych powyżej przepisów prawnych wynika, że decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje się, jeżeli są spełnione łącznie dwie przesłanki pozytywne:

- przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć wymienionych w art. 71 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza uzyskanie jednej z decyzji wymienionych w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub dokonanie zgłoszenia: budowy, wykonania robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, a nie zachodzi żadna z ustawowych przesłanek negatywnych wydania takiej decyzji.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, w oparciu o przedstawione powyżej ustalenia faktyczne jak i obowiązujący stan prawny stwierdza, co następuje:

Kolegium wskazuje, że przeprowadziło badanie wstępne ww. odwołania inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrosławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”, od decyzji organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., i stwierdziło, że odwołanie to jest dopuszczalne.

Kolegium wskazuje również, że ww. odwołanie zostało złożone w prawem przewidzianym terminie.

Kolegium wskazuje dalej, że podstawą prawną do wydania orzeczenia przez organ odwoławczy jest art. 138 kodeksu postępowania administracyjnego.

Stosownie zatem do postanowień art. 138 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo (pkt 1)
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo (pkt 2)
- 3) umarza postępowanie odwoławcze (pkt 3).

W świetle § 2 tego artykułu organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

W myśl § 2a tego artykułu jeżeli organ pierwszej instancji dokonał w zaskarżonej decyzji błędnej wykładni przepisów prawa, które mogą znaleźć zastosowanie w sprawie, w decyzji, o której mowa w § 2, organ odwoławczy określa także wytyczne w zakresie wykładni tych przepisów.

W świetle § 2b tego artykułu przepisu § 2 nie stosuje się w przypadkach, o których mowa w art. 136 § 2 lub 3. Organ odwoławczy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy wydaje decyzję, o której mowa w § 1 albo 4.

Z kolei, stosownie do postanowień § 4 w. artykułu jeżeli przepisy przewidują wydanie decyzji na blankiecie urzędowym, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a istnieją podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji, organ odwoławczy uchyla decyzję i zobowiązuje organ pierwszej instancji do wydania decyzji o określonej treści.

Charakter rozstrzygnięć organu odwoławczego w sposób bezpośredni zdeterminowany jest zasadą dwuinstancyjności postępowania administracyjnego. Jej istota polega na dwukrotnym rozpatrzeniu i rozstrzygnięciu tej samej sprawy wyznaczonej treścią zaskarżonej decyzji. Wypływa stąd obowiązek traktowania postępowania odwoławczego jako powtórzenia rozstrzygnięcia tej samej sprawy. Decyzja organu drugiej instancji jest takim samym aktem stosowania prawa, jak decyzja organu pierwszej instancji, a działanie organu odwoławczego nie ma charakteru kontrolnego, ale jest działaniem merytorycznym, równoważnym działaniu organu pierwszej instancji (T. Woś, J. Zimmermann, Głosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1986r., III AZP 11/86, PiP 1989, z. 8, s. 147).

Realizując zasadę dwuinstancyjności postępowania, art. 138 kodeksu postępowania administracyjnego ukształtował postępowanie przed organem odwoławczym – co do zasady – jako postępowanie merytoryczne. Merytoryczny bądź merytoryczno – reformacyjny charakter mają w związku z tym również decyzje tego organu (art. 138 § 1 pkt 1 i 2 zdanie pierwsze), ukierunkowane na rozstrzygnięcie o określonych prawach lub obowiązkach. U podstaw takiego kierunku rozstrzygnięć organu drugiej instancji legła niewątpliwie również zasada szybkości działania i prostoty środków prowadzących do załatwienia sprawy (art. 12 kodeksu postępowania administracyjnego). Procesowym wyrazem merytorycznych kompetencji organu drugiej instancji jest treść jego rozstrzygnięcia w sprawie. Organ ten utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję bądź uchyla ją i sam rozstrzyga o istocie sprawy. Wynik postępowania organu odwoławczego nie sprowadza się zaś do oddalenia odwołania bądź uznania tego środka za uzasadniony. Z kolei rozstrzygnięcia kasacyjne traktowane są przez kodeks jako wyjątki od zasady merytorycznego charakteru postępowania odwoławczego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 grudnia 1996r., sygn. akt: SA/Ka 1994/95, niepublikowane). Należy wyodrębnić dwa ich rodzaje: decyzję uchylającą zaskarżoną decyzję i umarzającą jednocześnie postępowanie organu pierwszej instancji (art. 138 § 1 pkt 2 in fine), oraz decyzję kasacyjną przekazującą sprawę do ponownego

rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji (art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego). Podstawowa różnica między nimi tkwi w tym, że ostatnia z nich może być wydana tylko wówczas, gdy organ odwoławczy stwierdzi istnienie podstaw do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy wyznaczonej treścią zaskarżonej decyzji (B. Adamiak (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks Postępowania Administracyjnego, s. 599; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 sierpnia 1997r., sygn. akt: SA/Rz 770/97, niepublikowany; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 września 2001r., sygn. akt: V SA 239/01, niepublikowany) (Grzegorz Łaszczyca, Komentarz do art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, Lex).

W przypadku bezprzedmiotowości postępowania odwoławczego organ odwoławczy uprawniony jest również do jego umorzenia w oparciu o art. 138 § 1 pkt 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

Przechodząc do merytorycznego rozpatrzenia odwołania inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrośławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”, od decyzji organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., którą tenże organ odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianego do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek, z powodu braku zgodności lokalizacji ww. przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje, że raz jeszcze przeprowadziło postępowanie, w zakresie w jakim postępowanie to przeprowadził organ pierwszej instancji.

Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje, że zaskarżona i wyżej opisana decyzja organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r. zawiera wady i nie może się ostać w obrocie prawnym. Została bowiem wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło uchylić zaskarżoną i wyżej opisaną decyzję organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., w całości i przekazać ww. sprawę organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia, ponieważ zachodzą przesłanki wskazane w art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego, w świetle którego organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy. Wyżej opisana decyzja kasacyjna może bowiem zostać wydana wyłącznie w przypadku łącznego wystąpienia ww. dwóch przesłanek z art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego. Ustawodawca nie przewidział innych okoliczności pozwalających na wydanie takiej decyzji kasacyjnej, przy czym zakres czynności jakie w ramach postępowania odwoławczego może przeprowadzić organ odwoławczy określa przepis art. 136 kodeksu postępowania administracyjnego.

Zgodnie bowiem z art. 136 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie albo zlecić przeprowadzenie tego postępowania organowi, który wydał decyzję.

W świetle § 2 tego artykułu, jeżeli decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej

rozstrzygnięcie, na zgodny wniosek wszystkich stron zawarty w odwołaniu, organ odwoławczy przeprowadza postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, organ odwoławczy może zlecić przeprowadzenie określonych czynności postępowania wyjaśniającego organowi, który wydał decyzję.

W myśl § 3 ww. artykułu przepis § 2 stosuje się także w przypadku, gdy jedna ze stron zawarła w odwołaniu wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy, a pozostałe strony wyraziły na to zgodę w terminie czternastu dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o wniesieniu odwołania, zawierającego wniosek o przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy.

W myśl postanowień § 4 tego artykułu przepisów § 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że organ odwoławczy nie może co do zasady prowadzić postępowania dowodowego zastępującego postępowanie dowodowe, które winien był przeprowadzić organ pierwszej instancji. W sytuacji, gdy organ pierwszej instancji orzekł pomimo tego, że nie dysponował niezbędnymi dowodami i dowodów tych nie przeprowadził, to w istocie nie nastąpiło rozpoznanie sprawy w rozumieniu merytorycznym w pierwszej instancji. Takiej wadliwości postępowania organ odwoławczy nie może konwalidować, poza przypadkami wskazanymi w art. 136 § 1 – 3 kodeksu postępowania administracyjnego, ponieważ naruszyłby zasadę dwuinstancyjności postępowania administracyjnego wyrażoną w art. 15 kodeksu postępowania administracyjnego, zgodnie z którym postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne. Nadto w świetle art. 136 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego przepisów § 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania wyjaśniającego w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy byłoby nadmiernie utrudnione.

Kolegium wskazuje, że przeprowadzenie przez organ odwoławczy postępowania dowodowego w szerszym zakresie niż dozwala art. 136 kodeksu postępowania administracyjnego i zastąpienie w ten sposób organu pierwszej instancji w prowadzeniu postępowania wyjaśniającego pozbawiłoby stronę prawa do dwukrotnego merytorycznego rozpoznania sprawy administracyjnej. Kolegium stwierdziło, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy konieczne jest przeprowadzenie postępowania dowodowego w znacznym zakresie, a okoliczności wymagające wyjaśnienia mają kluczowe znaczenie dla jej rozstrzygnięcia. Nie może to nastąpić w uzupełniającym postępowaniu dowodowym, o którym mowa w zacytowanym powyżej art. 136 kodeksu postępowania administracyjnego. W dalszej części uzasadnienia zostaną wskazane naruszenia, których dopuścił się organ pierwszej instancji oraz zakres sprawy konieczny do wyjaśnienia ze względu na jego istotny wpływ na rozstrzygnięcie.

Kolegium wskazuje, że postępowanie administracyjne jest zorganizowanym procesem stosowania prawa, które obejmuje następujące etapy:

1. ustalenie stanu faktycznego sprawy w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego,
2. wybór przepisu prawnego znajdującego zastosowanie w sprawie,
3. dokonanie interpretacji tego przepisu,
4. subsumcję faktów uznanych za udowodnione pod wybraną normę prawną,
5. ustalenie wiążących konsekwencji prawnych – wydanie rozstrzygnięcia.

Wszystkie opisane wyżej etapy procesu stosowania prawa winny być przeprowadzone z poszanowaniem obowiązujących i znajdujących zastosowanie w sprawie przepisów prawnych; zarówno przepisów prawa materialnego, jak i przepisów proceduralnych. Zgodnie z art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego w toku postępowania organy administracji

publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Natomiast stosownie do art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Zasada prawdy obiektywnej zawarta w art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego i rozwinięta w innych przepisach kodeksu postępowania administracyjnego, w tym w przepisie art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, ma fundamentalne znaczenie dla prawidłowego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, które pozwoli dokonać subsumcji faktów uznanych za udowodnione pod stosowną normę prawną, a następnie doprowadzi do ustalenia konsekwencji prawnych tych faktów. Obowiązek wyczerpującego i rzetelnego zebrania materiału dowodowego związany jest z sytuacją procesową organu administracji publicznej, który jest „gospodarzem” postępowania i posiada duże uprawnienia w zakresie ukształtowania tego postępowania. W szczególności organ może w każdym stadium postępowania zmienić, uzupełnić lub uchylić swoje postanowienie dotyczące przeprowadzenia dowodu. Natomiast obowiązek wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego polega na dokładnym zapoznaniu się z tym materiałem, ustosunkowaniu się do każdego ze zgromadzonych w sprawie dowodów z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między nimi, aby uzyskać jednoznaczność ustaleń faktycznych i prawnych. Negatywne konsekwencje zaniedbania należących do organu czynności dowodowych nie mogą obciążać strony. Wykonanie obowiązku wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego winno odbywać się z uwzględnieniem norm wynikających z przepisów prawnych o charakterze proceduralnym.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza zatem, że zaskarżoną decyzją Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., organ pierwszej instancji, w oparciu o art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego, art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4 oraz art. 80 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, postanowienie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach Nr SKO.OSW/41.9/682/2023/22858/BL z dnia 10 listopada 2023r., którym Kolegium wyznaczyło Wójta Gminy Zbrosławice do załatwienia przedmiotowej sprawy, po rozpatrzeniu wniosku inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 3 października 2023r. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, odmówił wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji ww. przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianego do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek, z powodu braku zgodności lokalizacji tego przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W uzasadnieniu ww. decyzji organ pierwszej instancji przedstawił motywy wydanego w sprawie orzeczenia.

Przechodząc do merytorycznego rozpatrzenia odwołania inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrosławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”, od decyzji organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., Kolegium zauważa, że w świetle akt sprawy, za strony tego postępowania organ pierwszej instancji uznał: inwestora – (...), Gminę Bytom, Skarb Państwa – w imieniu którego działał Prezydent Miasta Bytomia, spółkę Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach, spółkę Węglokoks Kraj S.A. z siedzibą w Piekarach Śląskich,

oraz osobę fizyczną: (...). Powyższe wynika, m. in. ze znajdującego się w aktach sprawy wykazu stron postępowania. Z kolei w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji wskazał, że: „(...) Zgodnie z art. 28 kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 74 ust. 3a ustawy, na podstawie danych zawartych w dokumentach, o których mowa w art. 74 ust. 1 pkt 3 i pkt 6 ustawy ustalono strony niniejszego postępowania, to jest podmioty posiadające prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w obszarze, na który oddziaływać będzie planowane przedsięwzięcie (...)”

Kolegium zauważa jednak, że z akt sprawy wynika, że organ pierwszej instancji uznał za stronę spółkę Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach i doręczał jej korespondencję w sprawie, w tym zaskarżoną decyzję. Przy czym zauważyć należy, że podmiot ten przestał istnieć i z dniem 29 czerwca 2017r. został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego. Zatem organ pierwszej instancji przeprowadził postępowanie z udziałem podmiotu nieistniejącego i skierował zaskarżoną decyzję do podmiotu nieistniejącego w dacie jej wydania, co w świetle przepisów prawa stanowi przesłankę do stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji w tym zakresie.

Z uwagi na powyższe w przedmiotowej sprawie ustalenia wymaga kto jest aktualnym następcą prawnym ww. podmiotu, to jest spółki Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach i podmiotem posiadającym prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, a następnie przeprowadzenie postępowania administracyjnego w sprawie z jego udziałem.

Podmiot ten nie został ustalony przez organ pierwszej instancji w toku postępowania zakończonego zaskarżoną decyzją i nie otrzymywał w toku postępowania żadnych pism w tym zaskarżonej decyzji. Tym samym ww. podmiot został pozbawiony czynnego udziału w toczącym się postępowaniu oraz nie otrzymał zaskarżonego orzeczenia wydanego w sprawie.

Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, że organ pierwszej instancji, w postępowaniu zakończonym zaskarżoną decyzją nie ustalił prawidłowo stron postępowania i pozbawił następcę prawnego spółki Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach, podmiot posiadający prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w zasięgu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia, czynnego udziału w toczącym się postępowaniu.

Kolegium zauważa również, że z uwagi na brak materiału dowodowego w aktach sprawy w tym zakresie Kolegium nie ma możliwości dokonania ustaleń w tym zakresie.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że organ pierwszej instancji naruszył wcześniej już przywołane przepisy postępowania administracyjnego, a to art. 7 i art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego oraz art. 80 tego kodeksu. Kolegium zwraca zatem uwagę, że organ pierwszej instancji prowadząc postępowanie jest zobowiązany do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy i ustalenia wszystkich okoliczności istotnych w danej sprawie. Kolegium wskazuje dalej, iż z mocy art. 77 § 1 w związku z art. 75 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego na organie administracji publicznej ciąży obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego przy dopuszczeniu jako dowodu wszystkiego, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Powyższe zaś ma istotne znaczenie dla prawidłowego podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie. W myśl obowiązujących przepisów prawa obowiązek wszechstronnego zbadania sprawy spoczywa na organie wydającym decyzję. Organ ten powinien dokonać oceny całego zebranego w postępowaniu materiału dowodowego w tym przyjętego stanu faktycznego oraz wskazać z uzasadnieniem, którymi ustaleniami kierował się przy wydawaniu decyzji, a które okoliczności jako nieistotne pominął. Fakty, na których organ administracyjny oparł rozstrzygnięcie winny zostać w sposób niezbity udowodnione. Zgodnie bowiem z art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego czy dana okoliczność została udowodniona. W wyroku z dnia 28 marca 2012r., sygn. akt: I OSK 563/11, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że: „Jako dowolne należy traktować ustalenia faktyczne

znajdujące wprowadzić potwierdzenie w materiale dowodowym, ale niekompletnym czy nie w pełni rozpatrzonym. Zarzut dowolności wykluczają dopiero ustalenia dokonane w całokształcie materiału dowodowego, zgromadzonego i rozpatzonego w sposób wyczerpujący, a więc przy podjęciu wszystkich kroków niezbędnych dla dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego jako warunku niezbędnego wydania decyzji o przekonującej treści.” (Lex Nr 1145120) (por.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 16 lipca 1985r., sygn. akt: III SA 601/85). Kolegium raz jeszcze przypomina, posługując się przy tym wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 lutego 2018r., sygn. akt: II OSK 1903/17, w którym Sąd ten stwierdził: „Obowiązek rozpatrzenia całego materiału dowodowego jest związany ściśle z przyjętą zasadą swobodnej oceny dowodów. Swobodna ocena dowodów, aby nie przerodziła się w samowolę, musi być dokonana zgodnie z normami prawa procesowego oraz z zachowaniem reguł tej oceny, to jest po pierwsze – opierać się należy na materiale dowodowym zebranym przez organ, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w przepisach prawa. Po drugie ocena powinna być oparta na wszechstronnej ocenie całokształtu materiału dowodowego i po trzecie – organ powinien dokonać oceny znaczenia i wartości dowodów dla toczącej się sprawy, z zastrzeżeniem ograniczeń dotyczących dokumentów urzędowych, które mają na podstawie art. 76 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego szczególną moc dowodową. W końcu, po czwarte – rozumowanie, w wyniku którego organ ustala istnienie okoliczności faktycznych, powinno być zgodne z zasadami logiki. Jako dowolne należy traktować ustalenia faktyczne znajdujące wprowadzić potwierdzenie w materiale dowodowym, ale niekompletnym, czy nie w pełni rozpatrzonym. Zarzut dowolności wykluczają dopiero ustalenia dokonane w całokształcie materiału dowodowego (art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego), zgromadzonego i zbadanego w sposób wyczerpujący (art. 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego), a więc przy podjęciu wszystkich kroków niezbędnych dla dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, jako warunku niezbędnego wydania decyzji o przekonującej treści (art. 7 kodeksu postępowania administracyjnego) (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 1994r., sygn. akt: III ARN 55/94, OSNAPiUS 1995, Nr 7, poz. 83). Przepis art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego nie wyznacza organowi administracji publicznej merytorycznych reguł oceny wyników postępowania dowodowego, co skłania doktrynę i orzecznictwo do wniosku, że przepis ten statuuje zasadę swobodnej oceny dowodów. Jest ona przeciwieństwem legalnej (formalnej) teorii dowodowej, zgodnie z którą organ administracji publicznej jest związany przepisami prawa co do przyjęcia za miarodajne lub odrzucenia niektórych dowodów oraz przyznania pewnym dowodom wyższej mocy dowodowej przed innymi. (A. Wróbel, w: M. Jaśkowska, A. Wróbel, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2000, s. 470). Organ administracyjny obowiązany jest rozpatrzyć nie tylko poszczególne dowody z osobna, ale wszystkie dowody we wzajemnej łączności. Swobodna ocena dowodów, aby nie przekształciła się w samowolę, musi być bowiem dokonana zgodnie z normami prawa procesowego oraz zachowaniem reguł tej oceny (zob.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 sierpnia 2014r., sygn. akt: I OSK 1427/13).”

Nieprawidłowe określenie kręgu stron postępowania stanowi kwalifikowaną wadę procesową, która stanowi podstawę wszczęcia postępowania w sprawie wznowienia postępowania na wniosek strony w przypadku określonym w art. 145 § 1 pkt 4 kodeksu postępowania administracyjnego – co ma miejsce w przedmiotowej sprawie – lub stwierdzenia jej nieważności w sytuacji wskazanej w art. 156 § 1 pkt 4 kodeksu postępowania administracyjnego – co także ma miejsce w przedmiotowej sprawie – natomiast w postępowaniu odwoławczym uzasadnia uchylenie w całości zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Prawidłowe określenie strony podmiotowej postępowania wpływa bowiem na prawidłowość przebiegu tego postępowania. Uchybienia w tym zakresie muszą skutkować

uchyleniem decyzji i przekazaniem sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji – ze wskazaniem, iż w tym zakresie postępowanie wyjaśniające należy ponownie przeprowadzić w całości.

Organ pierwszej instancji będzie zatem zobowiązany jeszcze raz przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w tym zakresie i ustalić prawidłowo krąg stron przedmiotowego postępowania, a następnie zapewnić im czynny udział w postępowaniu.

Z uwagi na wyżej wskazane uchybienie w zakresie ustalenia strony podmiotowej w postępowaniu organ pierwszej instancji nieprawidłowo zastosował także procedurę określoną w art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle art. 10 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ ma obowiązek informowania stron postępowania o zakończeniu postępowania dowodowego i o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem rozstrzygnięcia. W myśl orzecznictwa sądów administracyjnych, organ administracyjny, w momencie gdy zamierza przejść z fazy wyjaśniającej postępowania do fazy jurysdykcyjnej winien poinformować stronę, zawiadamiając ją o możliwości skorzystania z uprawnień określonych w przepisie art. 10 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji dokonał stosownego zawiadomienia o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów, przy czym nie otrzymały go wszystkie podmioty będące stronami przedmiotowego postępowania, czym zostały naruszone ich uprawnienia procesowe. W wyniku takiego uchybienia strona pozbawiona jest bowiem możliwości ostatecznego wypowiedzenia się w zakresie wszystkich dowodów mających stanowić podstawę faktyczną decyzji lub postanowienia, wskutek czego dochodzi do sytuacji, w której prawa strony do obrony jej interesów w postępowaniu administracyjnym doznają poważnego ograniczenia. Naruszenie ww. przepisu – zdaniem sądów administracyjnych – ma istotny wpływ na wynik sprawy i musi skutkować uchyleniem decyzji (por.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 lutego 2005r.; sygn. akt: III SA/Wa 1904/04).

Kolegium wskazuje dalej, że organ pierwszej instancji, uzasadniając odmowę wydania przedmiotowej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach uzasadnił niezgodnością ww. planowanego przedsięwzięcia z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji dokonał szczegółowej analizy w zakresie zgodności planowanej inwestycji pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianej do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek, z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr 1X/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu. Wskazał m. in, że: „(...) Zgodnie z kartą informacyjną przedsięwzięcia, na części działki Nr 654/8 (Bytom) na terenie oznaczonym w planie miejscowym symbolem 12U, zaplanowano proces technologiczny przetwarzania odpadów poprzez kompostowanie metodą pryzmową na płycie betonowej, który będzie się składał z następujących etapów: (...) Opisany proces przetwarzania odpadów będzie odbywał się na części działki Nr 654/8 w Bytomiu, który to teren zgodnie z § 28 ust. 1 uchwały Nr 1X/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu (dalej Plan) przeznaczony jest na: 1) usługi, z wyłączeniem usług użyteczności publicznej, z zastrzeżeniem pkt 2; 2) usługi sportu i rekreacji, realizowane wyłącznie w budynkach; 3) składy i magazyny, oznaczonym na rysunku planu symbolem – 12U. Zgodnie z § 4 pkt 22 planu, ilekroć w dalszych przepisach niniejszej uchwały jest mowa o usługach – należy przez to rozumieć działalność gospodarczą służącą zaspokajaniu potrzeb

ludności. Zgodnie z Rozdziałem 2 „Ustalenia obowiązujące dla całego obszaru objętego planem” § 7. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustęp 6 pkt 4 poza terenami oznaczonymi symbolami: 01U, 01P, 01PU, 02PU, 06PU, 07PU, 08PU, 09PU, ustala się zakaz lokalizowania działalności gospodarczej z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów wytworzonych poza terenem, w tym pojazdów wycofanych z eksploatacji i odpadów metali, z zastrzeżeniem pkt 5. Mając powyższe na względzie w opinii organu prowadzącego postępowanie, działalność polegająca na przetwarzaniu odpadów poprzez kompostowanie metodą pryzmową na płycie betonowej, na części działki Nr 654/8 w Bytomiu przeznaczonej w planie pod teren usług, składów magazynów, jest niezgodna z planem miejscowym przyjętym uchwałą Nr 1X/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia, a mianowicie z zapisami § 7 ust. 6 pkt 4 w związku z § 28 ust. 1 planu. Plan nie dopuszcza na terenie oznaczonym symbolem 12U przetwarzania odpadów (to jest procesów odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie) oraz składowania odpadów. Na terenie oznaczonym symbolem 12U dopuszczona jest możliwość realizacji usług oraz działalność polegająca na składowaniu i/lub magazynowaniu produktów, materiałów, wyrobów (np. składy, place składowe, magazyny zamknięte, półotwarte, otwarte), natomiast niedozwolone jest składowanie odpadów (co, zgodnie z ustawą o odpadach odbywa się w miejscu do tego przeznaczonym to jest na składowisku odpadów – art. 103 ustawy o odpadach) oraz magazynowanie odpadów. Część przedsięwzięcia w zakresie zlokalizowania wagi najazdowej na terenie oznaczonym w planie symbolem 09PU, jest zgodna z § 37 ust. 1 planu. Zgodnie z zapisem § 37 ust. 1 planu, dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami od 01PU do 09PU ustala się przeznaczenie: 1) podstawowe: a) obiekty produkcyjne, b) składy i magazyny, c) usługi uciążliwe, z zastrzeżeniem pkt 3, d) usługi sportu z zakresu sportów motorowych na terenie 08PU, e) parkingi i garaże; 2) uzupełniające – usługi nieuciążliwe; Ponadto z rozdziału 2 „Ustalenia obowiązujące dla całego obszaru objętego planem” § 7. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ust. 6 pkt 4, wynika, że na terenie 09PU dopuszcza się lokalizowanie działalności gospodarczej z zakresu zbierania i przetwarzania odpadów wytworzonych poza terenem, w tym pojazdów wycofanych z eksploatacji i odpadów metali, z zastrzeżeniem pkt 5. Część przedsięwzięcia w zakresie zlokalizowania zaplecza socjalno – administracyjnego na terenie oznaczonym w planie jako 01KDL jest niezgodna z planem. Mając na względzie zapisy § 50 ust. 1 planu, dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami 01KDL oraz 03KDL, ustala się przeznaczenie podstawowe – droga publiczna klasy lokalnej. W ramach przedmiotowego przedsięwzięcia, w tej części działki Nr 654/8 zaplanowano realizację zaplecza socjalno – bytowego. Z uwagi na to, że w planie ten teren jest przeznaczony na drogę publiczną, lokalizowanie w tym miejscu jakiegokolwiek innego obiektu budowlanego aniżeli drogi, jest niezgodne z planem. Zważywszy, że na podstawie art. 80 ust. 2 ustawy ocenie zgodności z planem podlega całość planowanego do realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, w uznaniu Wójta Gminy Zbrosławice, realizacja planowanego przedsięwzięcia, jest niezgodna z planem zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Nr 1X/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia. (...) W świetle powyższego, biorąc pod uwagę charakter inwestycji planowanej do realizacji na nieruchomości oznaczonej numerem ewidencyjnym działki 654/8 oraz zapisy obowiązującego dla terenu przedmiotowej działki planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Nr 1X/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, Wójt Gminy Zbrosławice orzekł o odmowie wydania decyzji o

środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowanego do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu” z powodu braku zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. (...).”

Kolegium zauważa jednak, że z akt sprawy przekazanych przez organ pierwszej instancji do organu odwoławczego nie wynika jaka część planowanego przedsięwzięcia będzie realizowana na obszarze oznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą Nr IX/129/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu symbolem 12U, a jaka symbolem 09PU czy też symbolem 01KDL. Nie wynika to bowiem z akt sprawy. Kolegium zauważa, że planowane przedsięwzięcie pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowane jest do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianego do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek, która to działka ma powierzchnię 7,8128 ha. W aktach sprawy znajduje się co prawda nieopisana mapa z zaznaczonym terenem, na którym będzie realizowane ww. przedsięwzięcie, na której zostały naniesione poszczególne elementy przedmiotowego przedsięwzięcia, przy czym nie został na niej naniesiony podział tej działki z uwzględnieniem zapisów ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w zakresie oznaczenia konkretnych obszarów konkretnymi symbolami planu. Z kolei znajdujący się również w aktach sprawy nieopisany wycinek mapy z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z legendą (poz. 92 i 93 według numeracji akt sprawy organu pierwszej instancji) nie pozwala na ustalenie, poprzez proste nałożenie ww. map na siebie, gdzie faktycznie realizowana jest ww. inwestycja i w jakim zakresie. Nie wynika to również z pozostałych akt sprawy. Z kolei w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji całkowicie pominął kwestię w jaki sposób dokonał ww. ustaleń, które były podstawą do wydania orzeczenia w sprawie – co jest niezwykle istotne, gdyż działka ta ma powierzchnię 7,8128 ha i znajduje się w co najmniej 3 obszarach odmiennie uregulowanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a przedmiotowe przedsięwzięcie nie jest realizowane na całej jej powierzchni.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że organ pierwszej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego w pełnym zakresie i w sposób prawidłowy czym naruszył wcześniej już przywołany art. 7 i art. 77 § 1 oraz art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego.

Skutkiem powyższego, w ocenie Kolegium, na chwilę obecną organ pierwszej instancji nie wykazał w sposób jednoznaczny i niebudzący żadnych wątpliwości niezgodności planowanego przedsięwzięcia z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu Nr IX/129/15 z dnia 27 maja 2015r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru Karbia w Bytomiu.

Tym samym Kolegium na chwilę obecną nie podziela poglądu organu pierwszej instancji w tym zakresie, a w takiej sytuacji odmowa wydania przez organ pierwszej instancji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji planowanego przedsięwzięcia pod nazwą: „Budowa kompostowni odpadów zielonych i biodegradowalnych, planowane jest do realizacji na części działki o numerze ewidencyjnym 654/8 w Bytomiu”, przewidzianego do realizacji w Bytomiu przy ul. Św. Elżbiety, w dzielnicy Bobrek, na działce o numerze ewidencyjnym 654/8, obręb Bobrek jest nieuzasadniona na obecnym etapie postępowania i co najmniej przedwczesna.

Kolegium zauważa również, że w przedmiotowej sprawie organ pierwszej instancji odstąpił od przystąpienia do badania meritum sprawy z uwagi na fakt wystąpienia w jego

ocenie niezgodności planowanej inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wskazać należy, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 24 listopada 2017r., sygn. akt: IV SA/Wa 1743/17 (Lex Nr 2473723) trafnie podkreślił, że zasadnicze znaczenie dla tej kategorii spraw administracyjnych ma bezspornie zapis art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, w myśl którego właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Z powołanego przepisu wynika wymóg zgodności z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jest to podstawowe kryterium oceny zamierzeń inwestycyjnych podmiotu ubiegającego się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Jedynie stwierdzenie zgodności planowanej inwestycji z miejscowym planem, uprawnia organ administracji publicznej do wydania decyzji pozytywnej, po spełnieniu pozostałych wymogów wynikających z ustawy. A contrario, jeżeli przedsięwzięcie naruszałoby przepisy zawarte w planie miejscowym, organ byłby zobligowany do odmowy wydania wnioskowanej decyzji. Ocena zgodności inwestycji z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego należy do organu wydającego decyzję i winna być dokonywana już na etapie wstępnym postępowania. Procedowanie co do meritum, w sprawie potrzeby ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia niezgodnego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, staje się bezprzedmiotowe. Wydawana jest wówczas decyzja odmowna. Z uwagi jednak na okoliczność, iż ocena zgodności planowanego zamierzenia inwestycyjnego z planem zagospodarowania przestrzennego okazała się w przedmiotowej sprawie przedwczesna – organ pierwszej instancji nie zbadał tej w kwestii zgodnie ze standardami postępowania dowodowego wyznaczonego zasadą prawdy obiektywnej, całe postępowanie administracyjne w sprawie, to jest etap wstępny, jak również badanie co do meritum – w przypadku stwierdzenia zgodności zamierzenia inwestycyjnego z planem zagospodarowania przestrzennego, musi być przeprowadzone od początku. Innymi słowy, z uwagi na błędną i przedwczesną ocenę tzw. kwestii wstępnej organ pierwszej instancji nie rozpoznał sprawy co do istoty.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że organ pierwszej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego w pełnym zakresie i w sposób prawidłowy czym naruszył wcześniej już przywołany art. 7 i art. 77 § 1 oraz art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego.

Z uwagi na powyższe zachodzi konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

Ponownie rozpatrując sprawę organ pierwszej instancji będzie obowiązany do usunięcia tego uchybienia i dokonania prawidłowych ustaleń w sprawie.

Kolegium wskazuje dalej, że organ pierwszej instancji w toku postępowania, pismem Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 27 marca 2024r., zatytułowanym: „Zawiadomienie o zakończeniu postępowania administracyjnego”, organ pierwszej instancji poinformował podmioty uznane za strony postępowania, o zakończeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie oraz o stanie sprawy i o uprawnieniach stron wynikających z art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego. W piśmie tym wskazał również, że dokonana analiza wykazała, że realizacja planowanego przedsięwzięcia jest niezgodna z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Przy czym w treści tego pisma nie wskazał odwołującej się stronie przesłanek zależnych od tej strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co skutkuje wydaniem decyzji niezgodnej z jej żądaniem.

Tym samym organ pierwszej instancji w toku postępowania naruszył przepis art. 79a kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z tym naruszeniem art. 10 § 2 i 3 tego kodeksu. Kolegium zauważa, że orzekając w sprawie organ pierwszej instancji nie dał

szansy stronie – wnioskodawcy, na taką modyfikację wniosku, która uwzględniałaby argumentację organu pierwszej instancji w tym zakresie. Organ pierwszej instancji niewątpliwie naruszył tym samym przepis art. 79a kodeksu postępowania administracyjnego. Stosownie bowiem do treści § 1 tego artykułu, w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony – co miało miejsce w tym zakresie. Przepisy art. 10 § 2 i 3 tego kodeksu stosuje się. Z kolei zgodnie z § 2 tego artykułu, w terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia przesłanek, o których mowa w § 1.

Przytoczony wyżej przepis stanowi uszczegółowienie zawartej w art. 10 kodeksu postępowania administracyjnego zasady czynnego udziału strony w postępowaniu, a konkretnie wynikającego z niej obowiązku umożliwienia stronie wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem decyzji. Na organ nałożony został dodatkowy obowiązek polegający na wskazaniu stronie zależnych od niej przesłanek, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z jej żądaniem (por. F. Elżanowski (w:) R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2017, wyd. 4; str. 624). Przyjęte w art. 79a kodeksu postępowania administracyjnego rozwiązanie wzmacnia gwarancje pozytywnego rozstrzygnięcia sprawy przez ukierunkowanie czynności strony dla ustalenia stanu faktycznego sprawy. Organ obowiązany jest bowiem poinformować stronę o np. spełnieniu przesłanek, od których przepis prawa materialnego uzależnia nadanie uprawnienia, zwolnienia z obowiązku. Przepis ten umożliwia stronie przedłożenie dodatkowych dowodów w celu wykazania spełnienia przesłanek uzasadniających wydanie decyzji zgodnej z żądaniem strony (por. B. Adamiak (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2017, wyd. 16; 508-509). Odnotować też należy, że ratio legis dodanego do kodeksu postępowania administracyjnego ustawą z dnia 7 kwietnia 2017r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r. poz. 935) przepisu art. 79a jest zmobilizowanie organów administracji do wnikliwego badania merytorycznej treści żądań strony na wszystkich etapach postępowania wszczynanego na żądanie strony i zapobieganie sytuacjom, w których strona dysponuje dodatkowymi dowodami na okoliczności istotne dla wykazania zasadności jej żądania albo może je łatwo uzyskać, a z powodu braku odpowiedniej wiedzy o potrzebnych dowodach bądź o sposobie oceny wcześniej przedstawionych dowodów – nie korzysta z takiej możliwości. Może to zapobiec wydaniu negatywnego rozstrzygnięcia w sprawie oraz zaskarżeniu decyzji przez stronę i przedstawieniu tych dodatkowych dowodów dopiero na etapie postępowania odwoławczego. W tym kontekście niewystarczające jest informowanie strony o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (por. uzasadnienie projektu ustawy z dnia 7 kwietnia 2017r., Sejm VIII kadencji, druk sejmowy Nr 1183, dostępny na stronie internetowej Sejmu RP www.sejm.gov.pl). Powiązanie konstrukcji obowiązku przewidzianego w art. 79a kodeksu postępowania administracyjnego z obowiązkiem ustanowionym w art. 10 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego wyraża się, po pierwsze, poprzez jednoczesną ich realizację w jednym zawiadomieniu kierowanym do strony, a po drugie - poprzez ustanowienie jednolitego terminu do zajęcia przez stronę stanowiska zarówno w kwestii zgromadzonego materiału dowodowego, jak i informacji organu sformułowanej na podstawie art. 79a kodeksu postępowania administracyjnego (por.: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w

Poznaniu z dnia 1 lutego 2018r., sygn. akt II SA/Po 975/17 i powołane tam piśmiennictwo, dostępny na stronie internetowej Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Tym samym stwierdzić należy, że w trakcie postępowania organ pierwszej instancji naruszył zasady postępowania administracyjnego, a w szczególności wcześniej już przytoczone art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 kodeksu postępowania administracyjnego, co wyżej zostało już przedstawione.

W ponownie prowadzonym postępowaniu organ pierwszej instancji winien ww. kwestie dogłębnie wyjaśnić.

W świetle powyższego również uzasadnienie zaskarżonej decyzji nie odpowiada przepisom prawa. Nie zawiera ono bowiem prawidłowego uzasadnienia faktycznego w którym zostałyby przedstawione motywy wydanego rozstrzygnięcia i w którym zostałyby wskazany i oceniony całościowo materiał dowodowy zebrany w sprawie ani prawidłowego uzasadnienia prawnego decyzji i przez to nie może ono zostać uznane za prawidłowo sporządzone. Organ pierwszej instancji naruszył tym samym przepis art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego. Stosownie do treści art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego uzasadnienie faktyczne powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej; zaś uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Organ pierwszej instancji nie dopełnił wymogów prawidłowego uzasadnienia decyzji, czym naruszył ww. przepis prawa.

Prawidłowe uzasadnienie decyzji administracyjnej konieczne jest zwłaszcza w kontekście zasady ogólnej postępowania administracyjnego ujętej w art. 11 kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie z treścią tego przepisu organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwianiu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Kolegium przypomina również, że zgodnie z treścią art. 8 kodeksu postępowania administracyjnego, organy administracji publicznej obowiązane są prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, a w myśl art. 9 kodeksu postępowania administracyjnego, organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Działanie organu pierwszej instancji w tym zakresie wskazuje na naruszenie ww. zasad.

Kolegium zauważa dalej, że w podstawie prawnej zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji wskazał przepis art. 104 kodeksu postępowania administracyjnego, nie wskazując jednak konkretnej jednostki redakcyjnej, w oparciu o którą wydał zaskarżone orzeczenie. Poprzez niepełne wskazanie podstawy prawnej organ pierwszej instancji naruszył zatem art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 kwietnia 1999r., sygn. akt: III SA 8192/98, wskazał, że: „(...) Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów zarówno prawa formalnego, jak i materialnego, wraz z powołaniem źródeł jego publikacji. Decyzja, w której nie podano podstawy prawnej, jest wadliwa, nawet jeśli taka podstawa prawna w rzeczywistości istnieje.” (Lex Nr 46242). Ten sam Sąd w wyroku z dnia 10 października 2007r., sygn. akt: II GSK 177/07, wskazał, że: „(...) Podstawa prawna decyzji administracyjnej musi być powołana dokładnie, a więc ze wskazaniem mających zastosowanie w sprawie przepisów prawa materialnego i formalnego, wraz z podaniem źródeł jego publikacji. W sytuacji gdy dany artykuł dzieli się na kilka ustępów, podzielonych również na litery, brak wskazania który z ustępów tego przepisu znajduje w sprawie zastosowanie, narusza ten wymóg (...)” (Lex Nr 399157).

W ponownie prowadzonym postępowaniu organ pierwszej instancji będzie zobowiązany uchybień to usunąć.

Kolegium informuje również organ pierwszej instancji, że nowy tekst jednolity kodeksu postępowania administracyjnego opublikowany w Dzienniku Ustaw z 2024r. pod pozycją 572 został już znówelizowany, co winien uwzględnić organ pierwszej instancji ponownie orzekając w sprawie.

Kolegium zauważa również, że do zaskarżonej decyzji nie został dołączony załącznik w postaci charakterystyki przedsięwzięcia, a w świetle art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ponownie rozpatrując sprawę organ pierwszej instancji będzie obowiązany również do usunięcia tego uchybienia.

Mając na uwadze powyższe Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza, że w sprawie wystąpiło naruszenie przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

W takim przypadku, stosownie do postanowień art. 138 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego zachodzi konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji organu pierwszej instancji w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez ten organ. W świetle ww. przepisu prawa organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji w sytuacji, gdy zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ drugiej instancji powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

W związku z powyższym Kolegium wskazuje, że ponownie rozpatrując przedmiotową sprawę organ pierwszej instancji winien usunąć wszelkie uchybienia, które w niniejszej decyzji wskazał organ odwoławczy. Przy czym w pierwszej kolejności organ pierwszej instancji w toku ponownego rozpatrywania sprawy, powinien raz jeszcze zweryfikować i prawidłowo ustalić krąg stron postępowania. Następnie w trakcie ponownie prowadzonego postępowania organ pierwszej instancji winien raz jeszcze przeprowadzić postępowanie dowodowe w zakresie wskazanym przez Kolegium. W trakcie postępowania powinien zapewnić stronom i ich pełnomocnikom czynny udział we wszystkich czynnościach w sprawie. W dalszej kolejności powinien zaś, w oparciu o całość materiału dowodowego zgromadzonego w trakcie postępowania, wydać rozstrzygnięcie w sprawie – biorąc pod uwagę brzmienie przepisu prawa materialnego lub procesowego, w oparciu o który wyda rozstrzygnięcie. W oparciu o dokonane ustalenia dowodowe powinien wydać rozstrzygnięcie zawierające wszystkie prawem wymagane elementy, w tym prawidłowe uzasadnienie faktyczne i prawne. W wydanym rozstrzygnięciu organ pierwszej instancji winien również wyjaśnić przesłanki, którymi kierował się przy jego podejmowaniu oraz ustosunkować się do wszelkich uwag podniesionych w trakcie postępowania a także prawidłowo określić podstawę prawną orzeczenia. W trakcie ponownego badania sprawy winien przeanalizować wszelkie uwagi podnoszone przez odwołującą się stronę i rozważyć je w wydanej przez siebie decyzji.

Odnosząc się z kolei do treści odwołania inwestora – (...) – reprezentowanego przez pełnomocnika (...), zawartego w piśmie z dnia 18 października 2024r., zatytułowanym: „Odwołanie od decyzji Wójta Gminy Zbrosławice z dnia 11 września 2024r., znak OŚ.6220.10.2023”, od decyzji organu pierwszej instancji Nr OŚ.6220.10.2023 z dnia 11 września 2024r., Kolegium zauważa, że z uwagi na naruszenie prawa, jakiego dopuścił się organ pierwszej instancji w toku postępowania, Kolegium nie ma możliwości wydania decyzji merytorycznej, lecz jest zmuszone do wydania decyzji kasacyjnej i uchylenia w

całości zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. W ramach tego postępowania organ pierwszej instancji będzie zobowiązany do ponownego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, co już wyżej zostało wskazane. Ustosunkowanie się zatem do argumentów podniesionych w ww. odwołaniu na tym etapie postępowania byłoby wkraczaniem w kompetencje organu pierwszej instancji, który zobowiązany jest do przeprowadzenia ponownego postępowania wyjaśniającego w sprawie. Ustosunkowanie się do nich w postępowaniu odwoławczym oznaczałoby wkroczenie w kompetencje organu pierwszej instancji.

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Realizując zasadę dostępu do informacji publicznej o środowisku, na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 9 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 lit. a, b i c ww. ustawy oraz art. 85 ust. 3 tej ustawy, o decyzji niniejszej obwieszczono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach oraz w siedzibie Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach na tablicy ogłoszeń, a także zwrócono się do organu pierwszej instancji o podanie jej do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscu planowanego przedsięwzięcia.

Na niniejszą decyzję nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego, jednak strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Wymogi formalne sprzeciwu określają art. 46, 47, art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r. poz. 935 z późn. zm.).

Wniesienie sprzeciwu od niniejszej decyzji wymaga uiszczenia wpisu stałego w wysokości 100 zł.

Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie jej prawa pomocy, obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego.

Zasady przyznawania prawa pomocy oraz skutki przyznania określają art. 243 – 262 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2024r. poz. 935 z późn. zm.).

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Robert Nowicki
(na oryginale właściwy podpis)

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Anna Kajzerek – Dziwoki
(na oryginale właściwy podpis)

CZŁONEK
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego
w Katowicach

Anna Jurczak
(na oryginale właściwy podpis)

Otrzymują:

1. (...) – pełnomocnik inwestora – (...)
Adres dla doręczeń:
(...)
2. Gmina Bytom; ul. Parkowa 2; 41 – 902 Bytom
3. Skarb Państwa – Prezydent Miasta Bytomia; ul. Parkowa 2; 41 – 902 Bytom
4. Węgłokoks Kraj sp. z o.o.; ul. Generała Ziętki; 41 – 940 Piekary Śląskie
5. (...)
6. Wójt Gminy Zbrosławice; ul. Oświęcimska 21; 42 – 674 Zbrosławice; z aktami sprawy
7. aa

Do wiadomości:

1. (...)
2. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
Pl. Grunwaldzki 8 – 10; 40 – 127 Katowice
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu
ul. Moniuszki 25; 41 – 902 Bytom
4. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Zarządu Zlewni w Gliwicach
ul. Sienkiewicza 2; 44 – 100 Gliwice
5. Marszałek Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46; 40 – 037 Katowice